

د اِسْتَرِ كِتَاب

پېژندگلو

د اِسْتَرِ په كِتَاب كېنې د يوې ښائسته يهودی جينې قيصه ده چا چې خپل ژوند په خطره كېنې واچولو چې د خُداي پاك خدمت وكړي او خپل خلق بچ كړي. مالِك خُداي اِسْتَرِ راوچته كړه چې د هغه خلق آزاد كړي لكه څنگه چې هغه حضرت موسی، حضرت يشوع، حضرت يوسف او نور داسې پيرې هستې راوچتې كړې وې چې د هغه خلق د بربادۍ نه بچ كړي. د اِسْتَرِ په كِتَاب كېنې خُداي پاك د دې ټولې واقعي درج كړي دي. اِسْتَرِ د جلاوطنو په مينځ كېنې په فارس كېنې اوسېده او د حضرت عيسى مسيح نه څلور سوه اتيا كاله وړاندې د بادشاه ملكه جوړه شوه. همان چې په فارس كېنې آفسر وو هغه غوښتل چې د يهوديانو اقليت برباد كړي خو خُداي پاك اِسْتَرِ د هم داسې وخت دپاره غوره كړې وه چې د هغه لوظ كړې شوی خلق بچ كړي. په دې كِتَاب كېنې مونږ گورو چې د خُداي پاك قادر لاس د خپلو خلقو حفاظت كوي او دا موضوع څرگندوي چې هر څه د هغه په قابو كېنې دي. د حفظ كولو دپاره ۱۴:۴ آيت ”د دې نه څوك خبر دی كېدې شي چې ته هم د دې وخت دپاره ملكه جوړه شوې يې.“

د ملكه وشتي د اخسويرس بادشاه خلاف بغاوت كول

د فارس په مركزي ښار سوسه كېنې اخسويرس بادشاه د خپل شاهي تخت د هندوستان نه تر ايتھوپيا پورې په يو سل او اوويشتو صُوبو باندې حكومت كولو. (۱-۲) د هغه د بادشاهي په درېم كال هغه خپلو ټولو آفسرانو او وزيرانو له يوه لويه مېلمستيا وكړه. د فارس او د مادي فوجي آفسران هم موجود وو او داسې د صُوبو حكمرانان او

عزتمند سپری هم موجود ؤو. (۴) په پوره شپږو میاشتو کښې هغه د شان او شوکت او عظمت سره د شاهي دربار د ټول دولت نمائش وکړو. (۵) د هغې نه پس، بادشاه ټولو خلقو ته د سوسه په مرکزی ښار کښې یوه لویه مېلمستیا وکړه، چې مالداره او غریبانان په کښې یو شان شامل ؤو. دا مېلمستیا پوره یوه هفته جاری وه او دا د شاهي محل په باغونو کښې شوې وه. (۶) دربار د آسماني رنگ او د سپین رنگ د مالوچو جوړو شوو پردو باندې ښائسته کړې شوې وو، د سنگ مرمر په ستنو باندې د سپینو زرو د کړو سره د کاسني رنگ د ښې لټې د مزو سره تړلې شوې وې. د سرو زرو او سپینو زرو کټونه په دربار کښې اېښودې شوي ؤو، د دربار فرش د سپین سنگ مرمر، سور قیمتي کانی، د ځلېدونکې ملغرو او د آسماني رنگ د فیروزو نه جوړ شوې وو. (۷) د سرو زرو په پیالو کښې شراب ورکول چې هره یوه پیالی به د بلې په شان نه وه او بادشاه به په شاهي میو کښې د سخاوت نه کار اخستلو. (۸) د شرابو په څښلو کښې حد مقرر نه وو، بادشاه د محل نوکرانو له حکم ورکړې وو چې د هر چا زړه چې څومره غواړي نو هغه څښلې شي. (۹) هم په دې دوران کښې، د شاهي محل دننه ملکه وشتي د ښځو دپاره مېلمستیا کړې وه. (۱۰) د خپلې مېلمستیا په اوومه ورځ باندې بادشاه په نشه کښې وو او ښه په سور کښې وو، نو هغه اووه خصیان راوغوښتل کوم چې د هغه ذاتي خدمتگاران ؤو، مهومان، بزتا، خربونا، بگتا، ابگتا، زتار او کرکس. (۱۱) بادشاه هغوی ته حکم وکړو چې ملکه وشتي دننه راولی چې شاهي تاج یې په سر وی. ملکه یوه ښائسته ښځه وه او بادشاه غوښتل چې د هغې حسن آفسرانو او خپلو ټولو مېلمنو ته وښائي. (۱۲) خو کله چې خدمتگارانو ملکه وشتي ته د بادشاه د حکم په حقله ووتیل، نو هغې د راتلو نه انکار وکړو. نو په دې باندې بادشاه د غصې نه تک سور شو. (۱۳) نو دا د بادشاهانو رواج وو چې د قانون او حکمونو د سوالونو په حقله یې د ماهرانو رایې معلوموله، نو هغه خپل هغه مشیران راوغوښتل، چې هغوی ته به پته وه چې څه کول په کار دی. (۱۴) کوم مشیران به چې بادشاه له ورتللو نه هغه کارشینا، شتر، ادماتا، ترسیس، مرس، مرسنا او مموکان ؤو، دا اووه د فارس او مادی هغه آفسران ؤو چې په بادشاهي کښې یې د ټولو نه اوچتې

مرتبې لرلې. (۱۵) بادشاه دې سپرو ته ووتل، ”ما، يعنې اخسویرس بادشاه، خپل خصيان د يو حکم سره ملکه وشتی ته ولېږل او هغې د دې حکم د منلو نه انکار وکړو. قانون د دې په حقله څه وائی چې مونږ د هغې سره څه وکړو؟“ (۱۶) نو مموکان بادشاه او د هغه آفسرانو ته ووتل، ”ملکه وشتی نه صیرف د بادشاه بې عزتی کړې ده بلکې هغې د آفسرانو او د ټول قوم بې عزتی یې کړې ده. (۱۷) د بادشاهۍ هره یوه بنځه چې خبر شی چې ملکه څه کړی دی نو هغه به خپل خاوند ته سپک کتل شروع کړی. هغوی به وائی چې اخسویرس بادشاه ملکه وشتی له حکم ورکړو چې راشه، خو هغې انکار وکړو. (۱۸) نن چې د فارس او مادی د شاهي آفسرانو بنځې د ملکه د دې کار نه خبر شی نو هغوی به هم د خپلو خاوندانو سره هم دغه شان د بې عزتی سلوک کوی او داسې به دا معامله پېره خرابه شی. (۱۹) بادشاه سلامت، که ستا رضا وی، نو شاهي فرمان جاری کړه چې وشتی دې بیا هیڅکله د بادشاه په مخکښې نه حاضرېږی. دا حکم وکړه چې دا د فارس او مادی په قانون کښې ولیکلې شی، نو داسې به هیڅوک هم دا نه شی بدلولې. بیا د هغې د ملکه عهده د هغې نه زیاتې حقدارې بنځې له ورکړه. (۲۰) کله چې ستا د دې فرمان پته په دې لویه بادشاهۍ کښې ولگی، نو هره بنځه به د خپل خاوند ښه عزت کوی، که هغه مالداره وی او که غریب وی.“ (۲۱) د بادشاه او د هغه د وزیرانو دا خبره خوښه شوه او مموکان چې کومه مشوره ورکړې وه نو بادشاه هم هغه شان وکړل. (۲۲) هغه هرې شاهي صوبې ته د هغه صوبې په ژبه او رسم الخط کښې یو پیغام ولېږلو، چې په کښې وئیلې شوی ؤو چې هر یو خاوند به د خپل کور مشری کوی.

د اِسْتَر ملکه جوړېدل

۲ (۱) وروستو، کله چې د بادشاه غصه سره شوې وه، نو هغه بیا هم د وشتی د عمل او د هغې خلاف د فرمان په حقله سوچ کولو. (۲) نو د بادشاه خادمانو هغه له مشوره ورکړه، ”مونږ به ستا دپاره یو څو ښائسته ناواده شوې پېغلي ولټوو. (۳) ته د بادشاهۍ

په هره يوه صوبه کېښې آفسران مقرر کړه او هغوی له حکم ورکړه چې هغوی ټولې
 بنائسته پېغلې په مرکزی ښار سوسه کېښې ستا د زاناؤ ځای ته راوړی. هیجا څوک چې
 د بادشاه د زاناؤ مشر دے او خصی دے هغه به د هغوی خیال ساتی او د هغوی د
 سنگار بندوبست به کوی. (۴) نو چې کومه پېغله ستا پېره خوښه شی نو هغه بوځه او د
 وشتی په ځای یې خپله ملکه جوړه کړه. “نو بادشاه وویل چې دا یوه ښه مشوره ده، نو
 هغه په دې خبره باندې عمل وکړو. (۵) په هغه وخت کېښې هلته په سوسه کېښې یو
 یهودی اوسېدو چې نوم یې مردکی وو او هغه د یائیر زوی وو، هغه د بنیامین د قبیلې وو
 او د قیس او سمعی د اولاد نه وو. (۶) کله چې د بابل بادشاه نبوکدنصر د یهوداه بادشاه
 یهوياکین د یروشلیم نه بابل ملک ته بوتلو، د قېدیانو یوه پله هم ورسره وه، او مردکی هم
 په هغوی کېښې وو. (۷) د هغه یوه د تره لور استر وه، چې د هغې عبرانی نوم هدسا وو،
 هغه یوه بنائسته پېغله وه او ښه کره وړه یې و. د هغې د مور او پلار د مرگ نه پس،
 مردکی هغه اخستې وه او د خپلې لور په توگه یې راوستې وه. (۸) کله چې بادشاه خپل
 نوې فرمان جاری کړو او پیرې پېغلې سوسه ته راوستلې شوې، نو استر هم په هغوی
 کېښې وه. هغه هم په شاهي محل کېښې هیجا ته حواله شوه، کوم چې د بادشاه د زاناؤ د
 ځای مشر وو. (۹) د هیجا استر خوښه شوه او هغه پرې مهربانه شو. هغه سمدستی د
 هغې د سنگار او د خاص خوراک بندوبست وکړو. هغه ورله د بادشاه د زاناؤ په ځای
 کېښې د ټولو نه ښه ځای ورکړو او د هغې د خدمت دپاره یې اووه پېغلې مقررې کړې
 چې د شاهي محل نه په خصوصی توگه خوښې کړې شوې وې. (۱۰) نو د مردکی د
 نصیحت په وجه، استر خپل قوم او خاندان پټ ساتلے وو. (۱۱) مردکی به هره ورځ د
 بادشاه د ښځو د ځای نه بهر د دې دپاره گرځېدو راگرځېدو چې د دې پته ولگوی چې
 استر څنگه ده او په هغې باندې څه کیږی. (۱۲) د ښځو سنگار یو کال جاری وو، د
 خوشبودار چیر د تېلو مالش شپږ میاشتې او د خاص خوشبو او تېلو مالش نورې شپږ
 میاشتې جاری وو. د هغې نه پس، هره یوه پېغله به وار په وار اخسویرس بادشاه له
 بوتلے شوه. (۱۳) کله چې هغه به د بادشاه د ښځو ځای نه محل ته تله، نو چې هغې به

ځنگه جامې غوښتلې نو هغه به يې اغوستې. (۱۴) داسې به وشو چې کله به هغه هلته د ماښام تلله او په ورپسې سحر به هغه د بادشاه د ښځو يو بل ځای ته بوتلې شوه او شعشجز خصی د هغې خیال ساتلو، چې کوم د بادشاه د وينځو مشر وو. هغه به تر هغې پورې بيا بادشاه له نۀ ورتله ترڅو چې بادشاه به يې ښۀ خوشحاله کړې نۀ وو او بادشاه به هغه په نوم رابللې نۀ وه. (۱۵) نو هغه وخت راغلو چې اِستَر بادشاه له لاره شى. اِستَر د ابی خېل لور او د مردکی د ترۀ لور وه، چې مردکی هغه د خپلې لور په توگه اخستې وه. کله چې د هغې وار راغلو، نو هغې هم هغه جامې اغوستې وې د کومو مشوره چې د بادشاه د ښځو د کور مشر هیجا نومې خصی له ورکړې وه، اِستَر چې چا هم لیدله نو د هغۀ به خوبښدله. (۱۶) نو د اخسویرس د بادشاهۍ په اوؤم کال، په لسمه میاشت یعنې د طیبیت په میاشت کښې، اِستَر شاهى محل ته اخسویرس بادشاه ته راوستلې شوه. (۱۷) اِستَر د بادشاه د نورو ټولو پېغلو نه زیاته خوبښه شوه، نو ځکه يې هغې له زړۀ او مینه ورکړه. هغۀ شاهى تاج ور په سر کړو او د وشتې په ځای يې ملکه جوړه کړه. (۱۸) بيا بادشاه د اِستَر د درناوی دپاره یوه لویه مېلمستیا وکړه او خپلو ټولو آفسرانو او وزیرانو له يې دعوت ورکړو. هغۀ د ټولې بادشاهۍ دپاره په هغه ورځ د چټې اعلان وکړو او هر چا له يې قیمتی تحفې ورکړې.

مردکی د بادشاه ژوند بچ کوی

(۱۹) په دې دوران کښې بادشاه مردکی د محل آفسر مقرر کړې وو. (۲۰) اِستَر تر اوسه پورې خپل قوم او خاندان پټ ساتلې وو، لکه ځنگه چې مردکی ورته وئیلی ؤو. او ځنگه چې هغې په ماشوموالی کښې د مردکی خبره منله اوس يې هم منله. (۲۱) په هغه وخت کښې چې مردکی په محل کښې دفتر ونيولو، بگتان او ترش، د محل دوه هغه خصیانو کومو چې د اخسویرس بادشاه کوټو ته د ننوتلو د ځای څوکیداری کوله، هغوی د بادشاه خلاف شول او د هغۀ د وژلو منصوبه يې جوړه کړه. (۲۲) خو مردکی د دې

منصوبی نه خبر شو او دا خبر یی ملکه استر ته ورسولو. بیا هغی بادشاه ته ووئیل چې مردکی زه د دې نه خبر کړې یم. (۲۳) کله چې د منصوبی تفتیش وشو او پته ولگېده چې هغه خبر رښتیا وو، نو هغوی په دار باندې خورند کړے شول. بادشاه حکم وکړو چې دا واقعه دې د شاهي تاریخ په کتاب کښي وليکله شی.

د همان د یهودیانو د تباہ کولو منصوبه جوړول

۳ (۱) خه موده وروستو اخسویرس بادشاه همان نومی سپری له ترقی ورکړه او د وزیرانو مشر یی جوړ کړو. همان د اجاج د قوم همداتا زوی وو. (۲) بادشاه خپلو ټولو آفسرانو له حکم ورکړو چې همان ته د عزت نه ټیټېږی، خو مردکی یی عزت نه کولو او نه ورته ټیټېدو. (۳) نورو شاهي آفسرانو د هغه نه تپوس وکړو چې، ”ته د بادشاه د حکم نافرمانی ولې کوې؟“ (۴) هغوی به هره ورځ ورته وئیل، خو هغه به ورته غور نه نیولو. هغه به وئیل، ”زه همان ته نه شم ټیټېدلے ځکه چې زه یهودی یم.“ نو هغوی همان د دې نه خبر کړو، هغوی غوښتل چې وگوری چې هغه به د مردکی دا رویه برداشت کړی که نه. (۵) کله چې همان ته پته ولگېده چې مردکے هغه ته د عزت نه نه ټیټېږی نو همان سخت غصه شو، (۶) او کله چې خبر شو چې مردکے یهودی دے، نو همان دا فېصله وکړه چې هغه به نه صرف مردکی له سزا ورکوی بلکې هغه دا منصوبه هم جوړه کړه چې د فارس په بادشاهي کښي هر یو یهودی ووژنی. (۷) د اخسویرس بادشاه د حکومت په دولسم کال، په وپرومبی میاشت یعنی د نسان په میاشت، همان حکم وکړو چې پوریم یعنی پچه دې واچولے شی چې دا معلومه کړی چې د دې منصوبی دپاره صحیح میاشت کومه یوه ده. نو د دولسمې میاشتې یعنی د ادر میاشتې دیارلسمه ورځ خوبه کړے شوه. (۸) نو همان د بادشاه په مخکښي حاضر شو او ورته یی ووئیل، ”ستا په ټوله بادشاهي کښي د خلقو یو قسم نسل خور دے او دا په هره صوبه کښي موندلے شی. هغوی داسې رواجونه کوی چې هغه د نورو ټولو خلقو په شان نه دی. د دې نه

علاوه، هغوی د بادشاهی قانون هم نه منی، نو دا ستا دپاره د فائدي خبره نه ده چې هغوی برداشت کړي. (٩) بادشاه سلامت، که ستا رضا وي، نو يو فرمان جاري کړه چې هغوی دې ووژلې شي. که تا داسې وکړل، نو زه به د بادشاهی د انتظام دپاره د درې لاکه او څلوېښتو زرو کېلو نه زيات سپين زر په شاهي خزانه کېني کېږدم. (١٠) بادشاه خپله هغه گوتمه وويستله، چې هغه به په سرکاري فرمان باندې د مهر لگولو دپاره استعمالېدله او دا يې د يهوديانو دشمن د همداتا زوی همان له ورکړه چې دې د اجاج د اولاد نه وو. (١١) بادشاه همان ته وويل، ”سپين زر ځان سره کړه او د خلقو سره هم هغسې وکړه څنگه چې دې زړه غواړي.“ (١٢) نو د پرومبي مياشتې په ديارلسمه ورځ باندې همان د بادشاه منشيان راوغوښتل او يو فرمان يې جاري کړو چې د هرې صوبې په ژبه او رسم الخط کېني دې د دې ترجمه وشي او ټولو حکمرانانو، حاکمانو او آفسرانو ته دې ولېږلې شي. دا فرمان د اخسویرس بادشاه په نوم جاري شو او د هغه د گوتمي مهر ورباندې لگېدلې وو. (١٣) پېغام رسونکو دا فرمان د بادشاهی هرې صوبې ته يوړو. په دې کېني دا خبرې ليکلې شوې وې چې صرف په هغه ورځ يعنې د ادر مياشتې په ديارلسمه ورځ باندې دې ټول يهوديان، ځوانان، بوډاگان، ښځې او ماشومان ووژلې شي. هغوی دې د بې رحمۍ سره حلال کړې شي او چې هغوی څه لري نو هغه ترې نه واخلي. (١٤) د دې فرمان د خبرو نه د هرې صوبې خلق ځکه خبرول په کار وو، چې کله هغه ورځ راشي نو چې هر يو کس ورته تيار وي. (١٥) د بادشاه د حکم په مطابق هغه فرمان د سوسه په مرکزي ښار کېني خلقو ته ورسولې شو او پېغام رسونکو دا خبر نورو صوبو ته يوړو. په کوم وخت کېني چې د سوسه ښار په گډوډۍ کېني اچولې شو نو بادشاه او همان شرابو څښلو ته ناست وو.

د مردکی استر نه مدد غوښتل

٤ (١٦) کله چې مردکې د هغه هر څه نه خبر شو چې څه شوی وو، نو هغه د خفگان نه

خپلې جامې وشلولې. بيا هغه د ټاټ جامې واغوستلې، سر يې په اير وپټ کړو، په ښار کښې روان شو او تر هغې پورې يې په چغو چغو او بد بد ژړل، ﴿٢﴾ چې د محل دروازې ته ورسېدو. هغه دننه ځکه لانه رو چې د ټاټ په جامو کښې دننه د تلو اجازت نه وو. ﴿٣﴾ په ټولو صوبو کښې، چرته هم چې د بادشاه د فرمان پته لگېدلې وه، نو هلته يهوديانو په چغو چغو ژړل. هغوی روژه ونيوله، ژړا او وير يې کولو او ډېرو کسانو د ټاټ جامې اغوستې وې او سر يې په اير وپټ کړې وو. ﴿٤﴾ کله چې د استر بنځو خدمتگارانو او خصيانو استر ته ووييل چې مردکی څه کول، نو هغه سخته پرېشانه شوه. نو هغې مردکی له څه جامې ولېږلې چې د ټاټ جامو په ځای يې واغوندې، خو هغه به نه اخستلې. ﴿٥﴾ بيا هغې هټاک راوغوښتلو، هغه يو خصی وو چې بادشاه د هغې نوکر کړې وو او هغې هغه ته وفرمائيل چې مردکی له لار شه او د دې پته ولگوه چې څه مسئله ده چې هغه دومره غمژن دې. ﴿٦﴾ هټاک د محل د دروازې مخامخ د ښار چوک ته مردکی له لارو. ﴿٧﴾ مردکی ورته ټوله قيصه بيان کړه او دا يې هم ورته ووييل چې که ټول يهوديان ووژلې شول نو همان په شاهي خزانه کښې د څومره پيسو د کېښودو وعده کړې ده. ﴿٨﴾ هغه هټاک له د هغه فرمان يو نقل ورکړو چې کوم په سوسه کښې جاري شوې وو، چې په هغې کښې د يهوديانو د تباهي حکم وو. مردکی هټاک ته ووييل چې دا استر له يوسه او استر د حالاتو نه خبر کړه او هغې ته ووايه چې لاره شي او بادشاه ته دا سوال زاری وکړی چې د هغې په خلقو رحم وکړی. ﴿٩﴾ نو هټاک د مردکی د پېغام سره استر له راواپس شو، ﴿١٠﴾ او استر هغه له دا پېغام ورکړو چې مردکی له يې يوسه، ﴿١١﴾ ”که هر څوک، سرې يا ښځه، د دعوت نه بغير دننه د بادشاه دربار ته لار شي، نو هغه کس به وژلې شي، دا يو قانون دې، د بادشاه د مشيرانو نه واخله په صوبو کښې د خلقو پورې هر يو کس د دې نه خبر دې. د دې قانون نه د بچ کېدو صرف يوه لار ده، که بادشاه يو کس ته خپله د سرو زرو امسا اوږده کړی، نو د هغه کس ژوند به بچ شي. خو د دې يوه مياشت وشوه چې بادشاه زه راغوښتې نه يم.“ ﴿١٢﴾ کله چې مردکی ته د استر پېغام ملاو شو، ﴿١٣﴾ نو هغه استر ته دا پېغام ولېږلو، ”داسې مه وايه چې په ټولو يهوديانو

کښې به صرف تۀ بچ شې ولې چې تۀ په شاهي محل کښې يې. (۱۴) کۀ تۀ په داسې وخت کښې هم خاموشه پاتې شوې، نو د يو بل ځای نه به د يهوديانو دپاره مدد راشي او هغوی به بچ شي، خو تۀ به مړه شي او ستا د پلار خاندان به ختم شي. د دې نه څوک خبر دی کېدې شي چې تۀ هم د دې وخت دپاره ملکه جوړه شوې يې. (۱۵) اِستَر مردکی له دا جواب ولېرلو، (۱۶) ”لار شه او په سوسه کښې ټول يهوديان په يو ځای راغونډ کړه، روژه ونيسئ او زما دپاره دُعا وکړئ. درې ورځې او درې شپې هيڅ خوراک څښاک مه کوئ. زۀ او زما خدمتگارې به هم ستاسو په شان روژه ونيسو. د هغې نه پس به بيا زۀ بادشاه له لاره شم، اګر چې دا د قانون خلاف ورزی ده. خو کۀ د داسې کولو په وجه زۀ مرم، نو مړه دې شم.“ (۱۷) نو بيا مردکی لارو او هغه هر څۀ يې وکړل چې اِستَر ورته وئيلي ؤو.

د اِستَر، د بادشاه او همان مېلمستيا کول

۵ (۱) د روژې په درېمه ورځ اِستَر شاهي لباس واغوستلو، لاره او د محل په دننې دربار کښې د تخت کوټې ته مخامخ ودرېدله. بادشاه دننه وو او د محل دروازې ته مخامخ په شاهي تخت ناست وو. (۲) کله چې بادشاه وکتل چې ملکه اِستَر دننه په دربار کښې ولاړه وه، نو بادشاه په هغې باندې مهربانه شو او هغۀ خپله د سرو زرو امسا وراوږده کړه. بيا اِستَر ورنزدې شوه او د امسا سر له يې لاس وروړو. (۳) بادشاه ترې نه تپوس وکړو، ”ملکه اِستَر خبره څۀ ده؟ ما ته ووايه چې تۀ څۀ غواړې، تۀ کۀ زما نيمه بادشاهي هم وغواړې نو تا ته به ملاو شي.“ (۴) اِستَر ورته په جواب کښې وفرمائيل، ”بادشاه سلامت، کۀ ستا رضا وي، نو زۀ دا دعوت درکوم چې تۀ او همان زما مېلمانۀ شئ په هغه مېلمستيا کښې چې ما تاسو دپاره کړې ده.“ (۵) بادشاه همان له حکم ورکړو چې زر راشي، نو چې داسې دوى د اِستَر مېلمانۀ شي. نو بادشاه او همان د اِستَر مېلمستيا له لارل. (۶) د ميو څښلو په وخت بادشاه د هغې نه تپوس وکړو، ”ما ته ووايه

چې تہ څه غواړې، نو تا ته به هغه ملاو شي. زه به ستا درخواست منظور کړم، تر دې پورې که تہ زما نيمه بادشاهي هم وغواړې.“ (۷) استر ورته وفرمائيل چې، (۸) ”بادشاه سلامت، که تہ په ما مهربانه شي او زما عرض منظور کړې، نو زه غواړم چې تہ او همان سبا زما په يوه بله مېلمستيا کښې مېلمانۀ شي چې زه به يې تاسو دپاره تياروم. او سبا به درته ووايم چې زه څه غواړم.“

د همان د مردکی د وژلو منصوبه جوړول

(۹) کله چې همان د مېلمستيا نه لاړو نو هغه خوشحاله او ښۀ په سر کښې وو. خو بيا هغه مردکې وليدو چې د محل د دروازې په خوله کښې وو او کله چې هغه تېرېدو نو مردکې ورته پانۀ څېدو او نه ورباندې د هغه رعب څه اثر وکړو، نو همان ورته سخت غصه شو. (۱۰) خو همان خپل ځان قابو کړو او کور ته لاړو. بيا هغه خپلو دوستانو له دعوت ورکړو چې کور ته يې راشي او خپلې ښځې زرش ته يې ووييل چې د هغوی سره شريکه شي. (۱۱) نو هغه ورته لافې وهلې، چې دے څومره مالداره دے او څومره پېر زامن يې دي او بادشاه هغه له څومره اوچت مقام ورکړے دے او چې هغه د بادشاه د نورو ټولو آفسرانو نه څومره زيات اهم دے. (۱۲) همان وئيل، ”د دې نه علاوه، ملکه استر زما او د بادشاه نه بغير بل هيچا له دعوت نه دے ورکړے، او سبا هغې ما له بيا سره د بادشاه دعوت راکړے دے. (۱۳) خو چې ترڅو پورې يهودی مردکې د محل په دروازه کښې ناست وينم نو زما دپاره د دې هيڅ فائده نشته.“ (۱۴) نو د هغه ښځې او خپلو ټولو دوستانو هغه له مشوره ورکړه، ”تہ يو پينځوويشت گزه لوړ دار ولي نه جوړوې؟ سبا سحر تہ بادشاه ته ووايه چې مردکی په هغې باندې راځوړند کړی، نو بيا به تہ ښۀ په خوشحالي سره مېلمستيا له لاړ شي.“ نو په همان دا خبره ښۀ ولگېده، او هغه هم هغه شان دار جوړ کړو.

د بادشاه د مردکی درناوے کول

۶

۱ هم په هغه شپه بادشاه له خوب نه ورتلو، نو هغه حُکم وکړو چې د بادشاهی د تاریخ کتاب دې راوړے شی او هغه ته دې ولوستلے شی. ۲ نو چې هغوی کومه حصه ولوستله په هغې کبني هغه واقعه شامله وه چې مردکی د بادشاه د وژلو منصوبه څنگه څرگنده کړه او هغه منصوبه کومه چې بگتان او ترش، د محل دوو هغه خصيانو جوړه کړې وه، کومو چې د بادشاه د کوټو څوکيداری کوله. ۳ بادشاه ترې نه تپوس وکړو، ”مونږ د دې په بدل کبني د مردکی څنگه درناوے کړے دے او څه مو انعام ورکړے دے؟“ نو د هغه نوکرانو جواب ورکړو، ”د هغه دپاره هيڅ نه دی شوی.“ ۴ بادشاه تپوس وکړو، ”اوس په دربار کبني څوک دی؟“ نو همان ايله دربار ته ننوتو، هغه د دې دپاره راغله وو چې د بادشاه نه تپوس وکړي چې مردکے په هغه دار باندې څوړند کړي کوم چې هغه اوس تيار کړے وو. ۵ نو نوکرانو جواب ورکړو، ”همان په دربار کبني دے.“ بادشاه ورته وويل، ”هغه راپرېږدئ چې دننه راشی.“ ۶ نو همان راغلو او بادشاه ورته وويل، ”د يو کس نه چې زه خوشحاله شم نو د هغه څنگه عزت وکړم، زه د دې سړی دپاره څه وکړم؟“ همان د خپل ځان سره وئيل، ”داسې څوک شته چې بادشاه يې زما نه زيات عزت کول وغواړي؟“ ۷-۸ نو هغه بادشاه له جواب ورکړو، ”حُکم وکړه چې د دې سړی دپاره شاهي لباس راوړلے شی، هغه چوغې چې ته يې په خپله اغونډې. او هغه آس چې تا پرې پخپله سورلی کړی وی او په تندی يې شاهي نښه لگېدلی وی. ۹ بيا د خپل لوی عزتمند مشر په لاس دې سړی ته شاهي لباس ورواغونده او د ښار په کوڅو کبني يې په آس باندې سور بوځه. کله چې هغوی روان وی نو هغه مشر سرے دې دا اعلان کوی چې، وگورئ بادشاه چې د چا درناوے کول غواړي نو هغه يې داسې عزت کوی.“ ۱۰ بيا بادشاه همان ته وويل، ”زر شه او شاهي لباس واخه او آس بوځه او د مردکی يهودی داسې درناوے وکړه. لکه څنگه چې تا مشوره راکړې ده نو د هغې په مطابق د هغه دپاره هغه هر څه وکړه. هغه به د محل د

دروازې په خولۀ کبني ناست ووينې. (۱۱) نو همان شاهي لباس واخستلو او مردکی ته يې ورواغوستلو او د بادشاه په آس يې سور کړو او همان هغه د بنار په کوڅو کبني بوتلو او خلقو ته يې اعلان کولو چې، ”وگورئ چې بادشاه د چا درناوې کول وغواړي نو هغه يې داسې عزت کوي.“ (۱۲) نو مردکې بيا واپس د محل دروازې ته راواپس شو خو په دې دوران کبني همان خفه او شرمنده کور ته تېز لاړو. (۱۳) هغه خپلې بنځې او ټولو دوستانو ته هغه هر څۀ ووئيل چې څۀ شوی ؤو. بيا هغې او د هغه هوبنيارو ملگرو هغه ته ووئيل، ”په مردکی باندې ستا هيڅ زور نه رسي. هغه يو يهودی دے او ځکه تۀ په هغه باندې برے نه شي موندلے. هغه به خامخا تا له شکست درکړي.“

د همان وژل

(۱۴) کله چې هغوی لا خبرې کولې، نو د محل خصيان راورسېدل او همان يې د اِستَر مېلمستيا له بوتلو.

۷ (۱) نو بادشاه او همان د اِستَر سره روټي خوړلو له لارل (۲) او دا دوېم ځل وو. د ميو څښلو په وخت بادشاه د هغې نه بيا تپوس وکړو، ”مَلِکِه اِستَر، اوس چې تۀ زما نه څۀ هم وغواړې نو تا ته به ملاو شي. زۀ به تا له زما نيمه بادشاهي هم درکړم.“ (۳) مَلِکِه اِستَر جواب ورکړو، ”بادشاه سلامت، که ستا رضا وی نو زما دا يو عاجزانه سوال قبول کړه، زما خواهش دا دے چې زما او زما د خلقو ژوند بچ شي. (۴) زۀ او زما خلق د حلالولو، او ختمولو دپاره خرڅ کړے شوی ؤو. که مونږ صرف د نوکرانو په حيثيت خرڅ شوے وے، نو زۀ به خاموش پاتې وے او دا تکليف به مې نه درکولے.“ (۵) اخسویرس بادشاه د مَلِکِه نه تپوس وکړو، ”د داسې کار کولو جرأت څوک کولے شي؟ هغه سرے چرته دے؟“ (۶) اِستَر جواب ورکړو، ”زمونږ دشمن، ظالم او هغه مکار سرے دا همان دے.“ نو د همان رنگ د بادشاه او مَلِکِه په مخکبني تک زېر شو. (۷)

بادشاه په غصه کښې پاڅېدو، د مېلمستيا نه روان شو او د محل باغونو ته بهر لاړو. همان ته پته ولگېده چې بادشاه د هغه د وژلو اراده لري، نو هغه ايسار شو د دې دپاره چې استر ته د خپل ژوند د بچ کولو سوال وکړي. (۸) هغه د منت زاری دپاره خپل ځان د استر په کت باندې وروغورزولو نو هم په هغه وخت بادشاه د باغونو نه واپس کوټې ته راغلو او چې دا يې وليدل نو بادشاه چغه کړه چې، ”دا سرې دلته هم زما په خپل محل کښې زما په وړاندې استر ته لاس وراچوی؟“ بادشاه چې څنگه دا ووئيل نو خصيانو د همان مخ پټ کړو چې قتل کړې شي. (۹) نو د بادشاه يو خصی، خربونا ووئيل، ”گورئ، همان خو د مردکی د راځوړندولو دپاره په کور کښې پینځوښت گزه اوچت يو دار جوړ کړې دے. بادشاه سلامت، مردکی هغه څوک دے چې چا ستا ژوند بچ کړې وو.“ بادشاه حکم وکړو، ”همان په دې باندې ځوړند کړئ.“ (۱۰) نو همان په هغه دار باندې ځوړند کړې شو کوم چې د مردکی دپاره جوړ شوی وو. او بيا د بادشاه غصه سره شوه.

يهوديانو ته د جنگ کولو حکم ملاوېدل

۸ هم په هغه وخت اخسویرس بادشاه ملکه استر له د همان ټول جائیداد ورکړو، دا هم هغه همان وو کوم چې د يهوديانو دشمن وو. استر بادشاه ته وفرمائيل چې مردکی د هغې خپلوان دے، نو د هغه وخت نه مردکی ته دا اجازت وو چې د بادشاه حضور ته دننه راشي. (۲) بادشاه خپله هغه گوتمه وويستله چې مهر ورباندې وو او چې کومه يې د همان نه واپس اخستې وه او مردکی له يې ورکړه. استر مردکی د همان د جائیداد مشر جوړ کړو. (۳) نو استر بادشاه له بيا لاره او د هغه په پښو پرېوته، وې ژړل او منت زاری يې ورته وکړه چې د هغه خرابې منصوبې خلاف څه وکړي کومه چې د اجاج اولاد همان د يهوديانو خلاف جوړه کړې ده. (۴) بادشاه هغې ته خپله د سرو زرو امسا بيا وړاړېده کړه، نو هغه ودرېده او وې فرمائيل، (۵) ”بادشاه سلامت، که ستا رضا وی او

ڪهه تا سره زما فڪر وى او دا تا ته بنهه بئڪارى، نو مهربانى وڪڙهه ڇي دا فرمان جاري
 ڪڙهه ڇي د همان په حڪم باندې دې عمل نهه ڪيڙي، دا هغه حڪم وو ڇي د اجاج قبيلي د
 همداتا زوى همان د ٽولو يهوديانو د وڙلو دپاره وركڙي وو. (٦) ڪهه دا آفت زما په خلقو
 باندې راشي او ڇي زما خپلوان ووڙلے شي نو بيا زهه دا څنگه برداشت ڪولے شم؟“
 (٧) بيا اخسويرس بادشاهه ملڪهه استر او مردڪي يهودي ته ووئيل، ”گورئ، ما همان د
 يهوديانو خلاف د منصوبي په وجهه پھانسي ڪڙي دے او ما استر لهه د هغه جائيداد هم
 وركڙي دے. (٨) خو د بادشاهه په نوم ڇي ڪوم فرمان جاري شوے وى او په هغه
 باندې شاهي مهر لگولے شوے وى نو هغه نهه واپس ڪيڙي. خو يهوديانو ته هغه څه
 ليكلے شي څه ڇي ستاسو زڙهه غواڙي، او دا زما په نوم ليكلے شي او شاهي مهر
 ورباندې ولگولے شي.“ (٩) نو د درېمي مياشتي يعني د سيوان د مياشتي په درويشتمه
 ورځ داسي وشول. مردڪي د بادشاهه منشيان راوغوبنل او يهوديانو، حڪمرانانو، وزيرانو
 او د هندوستان نهه داخله تر ايتھوپيا پورې د يو سل او اوويشتو صوبو آفسرانو ته پي
 خطونه وليكل. خطونه هرې صوبي ته په خپله ڙبهه او رسم الخط ڪبني او يهوديانو ته په
 خپله ڙبهه او رسم الخط ڪبني ليكلے شوي وو. (١٠) مردڪي خطونه د اخسويرس بادشاهه د
 طرف نهه ليکلي وو او په دې باندې پي شاهي مهر لگولے وو. دا په هغه تېزو آسونو باندې
 سوارو ڪسانو په ذريعه رسولے شوي وو ڇي ڪوم آسونه د بادشاهه دپاره ساتلے شوي
 وو. (١١) په دې خطونو ڪبني دا تفصيل وو ڇي بادشاهه به په هر ښار ڪبني يهوديانو لهه دا
 اجازت وركڙي ڇي د خپلو ځانونو د حفاظت دپاره متحد شي. ڪهه د يو قوم فوجيان په
 هره يوه صوبه ڪبني په يهودي سپرو باندې، د هغوي بچو او بنځو باندې حمله وڪڙي، نو
 يهوديان به هم ورباندې حمله ڪوي او حمله ڪوونڪي به تباھ ڪري، هغوي دې تر آخري
 ڪس پورې ووڙني او د هغوي هر څه دې لوٽ ڪري. (١٢) دا فرمان د فارس په ٽول
 سلطنت ڪبني په هغه ورځ عملی ڪولے شو ڇي ڪومه د يهوديانو د وڙلو دپاره مقرر هه،
 دا د دولسمي يعني د ادر مياشتي ديارلسمه ورځ هه. (١٣) د دې قانوني اعلان شوے وو
 او په هره صوبه ڪبني هر څوڪ د دې نهه خبر وو، نو ڇي ڪله هغه ورځ راشي نو يهوديان

به د دشمن نه د بدل اخستلو دپاره تيار وي. (۱۴) د بادشاه په حُكم په شاهي آسونو سواره پېغام وړونكي تېز لارل. هغه فرمان په مركزي ښار سوسه كښي هم جاري شوې وو. (۱۵) مردكې د محل نه لارو چې شاهي لباس يعني آسماني او سپين رنگ جامې، د كاسني رنگ د مهيني لټي يوه چوغه يې اغوستې وه او د سرو زرو يو زبردست تاج يې په سر وو. بيا د سوسه كوڅې د لاسونو د پرقاري او د خوشحالي د چغو نه پكې شوې. (۱۶) يهوديانو خوشحالي، راحت، خدا او عزت محسوسولو. (۱۷) هر ښار او هرې صوبې ته هم چې د بادشاه فرمان ورسېدو، نو يهوديان خوشحاله وو. هغوى مېلمستيا او جشن وكړو. او په هغوى كښي نور ډېر خلق په دې وجه يهوديان شول، ځكه چې د يهوديانو نه يربدل.

د يهوديانو خپل دشمنان تباه كول

۹ (۱) د ادر مياشتې ديارلسمه ورځ راغله، دا هغه ورځ وه چې په دې باندې شاهي فرمان عملي كول وو، هغه ورځ چې د يهوديانو دشمنانو دا اميد لرلو چې يهوديان به د خپل طاقت لاندې راولي. خو يهوديانو ورباندې فتح وموندله. (۲) د اخسويرس په ټوله بادشاهي كښي يهوديان په خپلو ښارونو كښي د هغه چا خلاف يو شول چا چې په هغوى د حملې كوشش كولو. د هر ځاي خلق د هغوى نه يربدل او هيچا د هغوى مقابله نه شوه كولى. (۳) د صوبو ټولو آفسرانو، حكمرانانو، وزيرانو او شاهي نمائندگانو د يهوديانو مدد په دې وجه وكړو چې هغوى د مردكي نه يربدل. (۴) په ټوله بادشاهي كښي دا ښه مشهوره وه چې مردكي اوس په محل كښي يو تكړه سرې وو او نور هم تكړه كېدو. (۵) نو په هغه ورځو كښي يهوديانو خپل دشمنان په تورو ووژل او نيست او نابود يې كړل. او چا چې د يهوديانو نه نفرت كولو د هغوى سره يې د خپلې مرضي په مطابق عمل وكړو. (۶) د سوسه په مركزي ښار كښي يهوديانو پينځه سوه كسان ووژل. (۷) - (۱۰) همان د همداتا زوى چې د يهوديانو دشمن وو د هغه لس زامن هم په كښي وژلې شوي وو، چې

نومونه يې دا دی، پرشندا، دلفون، اسپاتا، پوراتا، ادلیاه، اردتا، پرمشتا، اریسی، اردی او ویزاتا، دا ټول مره شول خو لوټ مار ونه شو. (۱۱) هم په هغه ورغ بادشاه خبر کړی شو چې په سوسه کبني څومره کسان وژلې شوی دی. (۱۲) بیا بادشاه مکه استر ته وویل، ”صرف د سوسه په قلعه کبني يهوديانو پينځه سوه کسان وژلي دي، چې په دې کبني د همان زمان هم شامل دي. چې دلته دومره زيات وژلې شوی دی نو په صوبو کبني به څه شوی وي. اوس ته څه غواړي؟ ته ووايه که نور څه هم غواړي نو در به کړي شی.“ (۱۳) استر ورته په جواب کبني وفرمائيل، ”بادشاه سلامت، که ستا رضا وي، نو يهوديانو له سبا په سوسه کبني يو ځل بيا د نن په شان اجازت ورکړه. او دا حکم ورکړه چې د همان د لسو زامنو لاشونه په دار باندې څوړند کړي شی.“ (۱۴) نو بادشاه حکم وکړو چې داسې دې وشي او په سوسه کبني دا فرمان جاری شو. د همان د لسو زامنو لاشونه په دار راڅوړند کړي شول. (۱۵) د ادر مياشتې په څوارلسمه ورغ د سوسه يهوديان يو ځل بيا يو ځای شول او په بناړ کبني يې درې سوه نور کسان ووژل. خو هغوی بيا هم څه لوټ مار ونه کړو. (۱۶) يهوديان په صوبو کبني هم د خپلو ځانونو د حفاظت دپاره راغونډ شول. هغوی د خپلو دشمنانو نه داسې ځانونه خلاص کړل چې پينځه اويا زره يې هغه کسان ووژل چا چې د هغوی نه نفرت کولو. خو هغوی لوټ مار ونه کړو. (۱۷) دا د ادر د مياشتې په ديارلسمه ورغ باندې وشول. په ورپسې ورغ يعنې په څوارلسمه ورغ باندې نور قتلونه ونه شول او هغوی په دې ورغ د خوشحالی نه يې مېلمستيا وکړه. (۱۸) خو د سوسه يهوديانو پينځلسمه ورغ د چټي ورغ وگرځوله، ځکه چې هغوی په ديارلسمه او څوارلسمه ورغ باندې خپل دشمنان وژلي وو او په پينځلسمه ورغ يې وژل بس کړی وو. (۱۹) نو په دې وجه هغه يهوديان کوم چې په کلو کبني اوسيري هغوی د ادر د مياشتې په څوارلسمه ورغ د خوشحالی چټي کوی، په دې وخت باندې هغوی مېلمستيا کوی او يو بل له د خوراک دپاره تحفي ورکوی.

د پوریم اختر

٢٠) مردکی دا واقعی لیکلی وې او د فارس په ټول سلطنت کښې نزدې او لرې ټولو یهودیانو له یې خطونه لېرلی و، ٢١) هغوی ته یې وئیلی و چې هر کال د ادر میاشتی په خوارلسمه او پینځلسمه ورځ اختر کوئ. ٢٢) دا هغه ورځې وې چې په هغې باندې یهودیانو د خپلو دشمنانو نه ځانونه خلاص کړل، دا هغه میاشت وه چې د غم او د خفگان وخت نه په خدا او خوشحالی باندې بدله شوې وه. هغوی ته وئیلې شوی و چې په دې ورځو باندې خوشحالی او مېلمستیا وکړئ او یو بل او غریبانانو له د خوراک دپاره تُحفي ورکړئ. ٢٣) نو یهودیانو د مردکی په اصولو باندې عمل وکړو او دا اختر د هر کال رواج جوړ شو. ٢٤) د همداتا زوی همان چې د اجاج د اولاد نه وو او د یهودیانو دشمن وو، هغه پچه واچوله چې دا پوریم بللې شوه، دا د دې دپاره وه چې د یهودیانو د تباهی ورځ معلومه کړی، هغه دا منصوبه جوړه کړې وه چې هغوی صفا ختم کړی. ٢٥) خو اِستَر بادشاه له لاره او بادشاه د دې نتیجې سره یو لیکلې فرمان جاری کړو چې همان د یهودیانو دپاره کومه منصوبه جوړه کړې وه نو هغه ورته اولته راوگرځېده او هغه او د هغه زامن په دار باندې پھانسی کړې شول. ٢٦) نو ځکه هغې ته د پوریم اختر وائی، پخوا زمانه کښې به دا لفظ د پچی اچولو دپاره استعمالېدو. د مردکی د خطونو په وجه او د هغه هر څه په وجه چې په هغوی شوی و، ٢٧) یهودیانو د خپلو ځانونو، د خپل اولاد او د هغه چا دپاره دا اصول جوړ کړو چې څوک یهودی شی، نو هر کال به په صحیح وخت باندې دا دوه ورځې په باقاعدگی سره د مردکی د اصولو په مطابق مناووی. ٢٨) دا فېصله شوې وه چې د یهودیانو د خاندان راتلونکې هر یو نسل چې په هره صوبه یا ښار کښې وی په راتلونکی ټولو وختونو کښې به د پوریم دا ورځې یادې ساتي او دا ورځې به مناووی. ٢٩) بیا د ابی خېل لور ملکه اِستَر هم، د مردکی سره یو خط ولیکلو او چې مردکی کوم خط د پوریم په باره کښې مخکښې لیکلې وو د هغې د تصدیق دپاره هغې خپل ټول لیکلې اختیار هم شامل کړو. ٣٠) دا خط د ټولو یهودیانو دپاره وو او د

دې نقلونه د فارس سلطنت ټولو يو سل او اوويشتو صوبو ته لېږلې شوي و. په دې کښې د يهوديانو خبر او امن غوښتې شوې وو (٣١) او هغوی او د هغوی اولاد ته يې دا نصيحت کړې و چې په صحيح وخت باندې د پوريم ورځې هم هغه شان مناو کړي، لکه څنگه چې هغوی د روژو د نيولو او د غم د وخت اصول خپل کړي دي. د دې حکم مردکی او ملکه استر دواړو کړې وو. (٣٢) د استر هغه حکم کوم چې د پوريم د اصولو پوره کېدل وو هغه په يو کتاب کښې ليکله شوې وو.

د اخسويرس او مردکی شان او شوکت

١٠ (١) اخسويرس بادشاه د خپلې بادشاهۍ نه د سمندر د غاړې پورې محسول اخستلو. (٢) هغه چې کوم لوی او عجيبه کارونه کړي و او هم داسې هغه ټوله قيصه چې هغه مردکی له د اوچتې عهدې ترقي څنگه ورکړه، دا د فارس او مادي د بادشاهانو د تاريخ په کتاب کښې ليکله شوي دي. (٣) مردکی يهودي په عهده کښې په بادشاه پسې دوهم کس وو. د خپلو يهوديانو هغه ډېر خوښ وو او ډېر عزتمند وو. هغه د خپلو خلقو د فائدي ډپاره او د ټولو يهوديانو د گټې ډپاره کار کولو.